

Joulukuun uutiskirje eduskunnasta 2018

Turussa joulukuun alkoi joulupuurolla, kun saimme SDP:n puheenjohtaja Antti Rinteen jälleen Turkuun. Itsenäisyysjuhlahviikon lopulla olin Turussa avaamassa Maarian joulutapahtumaa vesisateessa. Puheessani kiinnitin huomion siihen, että kannattaa suosia jouluostoksissa kotimaisia tuotteita, sillä näin voimme tukea kotimaista työtä ja työllisyyttä. Jouluna on tärkeää muistaa myös yksinäisiä. Perhejoulua viettävien ohella Suomessa on entistä suurempi joukko yksinäisiä, joille joulun tulo tuottaa jo etukäteen ahdistusta. Joka viides suomalainen elää yksin ja yli 300 000 vanhusta kokee, ettei heillä ole läheistä ihmistä elämässään. Meidän on syytä muistaa jouluna myös niitä, joilla ei ole läheisiä ympärillään. Emme saa unohtaa myöskään sitä, että Suomessa yli satatuhatta lasta elää köyhässä perheessä. Näille lapsille joululahjojen saaminen ei ole itsestään selvyyttä. On tärkeää ottaa osaa erilaisiin keräyksiin, jotta voimme osaltamme auttaa ja tuoda joulumieltä myös näihin perheisiin.

Itsenäisyyspäivän vietto

Joulukuun alku on meille suomalaisille juhlaa aikaa, kun kuudes päivä juhlimme itsenäistä Suomea. Sain osallistua kahdeksatta kertaa presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotolle. On tietenkin suuri kunnia osallistua juhlaan, mutta vaikka televisiosta katsottuna kaikki näyttää upealta, niin paikan päällä suurin osa ajasta menee odottamisessa ja jonottamisessa, sillä presidentinlinna on varsin ahdas. Toki parketillakin ehtii pyörähtämään ja maistamaan tarjoiluja.

Itsenäisyyspäivän vietto varjosti se, että hakaristejä ja natsitunnuksia on itsenäisyyspäivänä taas ollut käytössä. Natsisymbolien käyttö tavallaan antaa ymmärtää, että niiden käyttäjä hyväksyy symbolien takana olevan arvomaailman ja kansallissosialistien teot toisen maailmansodan aikana. Mielestäni on syytä vakavasti harkita niiden käytön kieltämistä, sillä tällaisilla asioilla ei ole syytä edes leikkiä, saati olla vakavissaan. Samalla voisi harkita historian opetuksen lisäämistä kouluissa. Huolestuttavaa on, että hakaristisymboleja piirrellään pelleilymielessä myös koululaisten keskuudessa sekä alakouluissa että yläkoulussa. Kummallinen episodi nähtiin myös viime viikolla, kun EU-politiikasta käydyssä ajankohtaiskeskustelussa perussuomalaisten Taviio vertasi EU:n kehitystä Natsi-Saksaan ja Neuvostoliittoon. Vaikka istuntosalissa on totuttu kuulemaan vilkasta ja tiukkaakin debattia, ylitti tämä kaikki sopivuuden ja arvokkaan käytöksen rajat. On hyvä, että puhemies puhutteli edustajaa.

Lapsenhuoltolaki saatiin valmiiksi

Lakivaliokuntamme antoi joulukuussa yksimielisen mietinnön hallituksen esityksestä lasten huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain muuttamiseksi. Laki on askel eteenpäin suhteessa nyky-lainsäädäntöön, mutta samalla lainsäädäntöön jää vielä puutteita. Lakiin otetaan uudet säännökset vuoroasumisesta, jossa lapsi eron jälkeen voi asua tasapuolisesti kummankin vanhemman luona. Lapsen vuoroasumista on kuitenkin vaikea toteuttaa pienituloisten vanhempien osalta, koska esimerkiksi asumistuessa ei oteta vuoroasumista huomioon. Nykyisen lainsäädännön etuuksia ja palveluja koskevat säännökset eivät tunnista vuoroasumista, eikä sen perusteella voida esimerkiksi järjestää koulukuljetuksia. Näiden säännösten saattaminen yhteensopivaksi lapsen huoltoa ja tapaamista koskevan lainsäädännön kanssa olisi ollut hyvin tarpeellista, koska taloudelliset seikat voivat käytännössä jopa estää pienituloisilta tämän kaltaiset asumisjärjestelyt. Nyt lainsäädäntö jää näiltä osin vielä torsioksi.

Lapsen vuoroasuminen lainsäädäntöön

Uuden lainsäädännön lähtökohta on, että vuoroasuminen perustuisi vanhempien keskinäiseen sopimukseen. Tuomioistuimien voisi kuitenkin ilman sopimustakin päättää järjestelystä. Vuoroasumisen kirjaaminen lakiin on perusteltua, mutta että tuomioistuimen päättäessä järjestelystä, pitää sen olla hyvin tarkkana lapsen edun toteutumisen suhteen. Kaikissa huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevissa päätöksissä

lapsen edun tulee olla ensisijalla. Asiantuntijakuulemisissa tuli hyvin ilmi, että alle 3-vuotiaille lapsille vuoroasuminen ei lähtökohtaisesti sovi. Lapsen kokema eroahdistus muodostuu liian voimakkaaksi lähivanhemman vaihtuessa viikoittain ja se voi olla vahingollista lapsen kehitykselle. Muutenkin vuoroasumisesta päätettäessä tuomioistuimen on varmistuttava, että järjestely vastaa lapsen etua. Tässä tulee huomioida ainakin vanhempien edellytykset yhteistoimintaan ja esimerkiksi vanhempien asuinpaikkojen etäisyys.

Vieraannuttaminen ongelmana

Erotilanteisiin liittyvä lapsen vieraannuttaminen toisesta vanhemmasta puhutti voimakkaasti lainmuutoksen käsittelyvaiheessa. Uusi lainsäädäntö on näiltä osin sinänsä suhteellisen tasapainoinen, mutta samalla jää toimenpiteiden tasolla vielä puutteelliseksi. Erotilanteet ovat monesti hyvin traagisia. Riitaisiin erotilanteisiin liittyy myös hyvin epätoivottavia ilmiöitä, joissa on vaarana lapsen joutuminen vanhempien välisen riidan välikappaleeksi. Peräänkuulutammekin valiokunnan mietinnössä yhteiskunnalta vahvempaa tukea ja palveluita, joilla pyritään ehkäisemään pitkittyneitä ja vaikeita huoltoriitoja ja sovittelemaan vanhempien välejä tavalla, joka edistää lapsen mahdollisuutta säilyttää hyvä ja läheinen suhde kumpaankin vanhempansa.

Kliiniseen tutkimukseen panostettava

Suomella on vahvat perinteet kliinisten lääketutkimusten kohdemaana. Viimeisten selvitysten mukaan lääketutkimusten toteuttaminen Suomessa tuo maallemme 200 miljoonan euron vuotuisen taloudelliset investoinnit. Lääketutkimusten avulla on myös säästetty 50-70 miljoonaa euroa vuosittain potilaiden saadessa lääketutkimuksissa maksutta uusia, kehitteillä olevia lääkkeitä. Sen lisäksi, että lääketutkimukset tuovat puhdasta taloudellista hyötyä, ne ovat myös hyvin tärkeä osa potilashoitoa. Suomeen tuodut kliiniset lääketutkimukset ovat kuitenkin viime vuosien kuluessa selvästi vähentyneet. Syynä tilanteeseen on kiristynyt kansainvälinen kilpailu lääketutkimuksista. Jätin asiasta kirjallisen kysymyksen hallitukselle.

Tarvitsemme kansallisen lääketutkimuksen koordinaatioverkoston

Suomen keskeisiä ongelmia ovat nopeus ja resurssit: emme tällä hetkellä kykene riittävän nopeasti reagoimaan ja hakemaan kulloisellekin lääketutkimukselle lääkäritutkijoita, joilla olisi aikaa ja osaamista tehdä tätä työtä. Hoitoyksiköissä ei myöskään ole henkilöresursseja tehdä lääketutkimusta, kun lääketutkimusta osaavat lääkärit ovat usein niin tiiviisti kiinni potilastyössä, ettei voimia ja aikaa ylimääräiseen lääketutkimukseen ole. Tehokas käytännön ratkaisu ongelmiin olisi perustaa Suomeen yliopistosairaaloiden varaan rakentuva Kansallinen lääketutkimuksen koordinaatioverkosto. Uuden verkoston perustaminen vaatisi arviolta kahden miljoonan euron vuosittaisen määrärahan, joka käytettäisiin pääosin viiden uuden osaajan palkkaamiseen kuhunkin yliopistosairaalaan. Tämän avulla lääketutkimusten määrä voisi kaksinkertaistua viiden vuoden aikana Suomessa. Tämä vastaisi 200 miljoonan euron tulovirtaa. Sillä olisi myös merkittävä vaikutus lääkehoidon asiantuntijuuden kehittymiseen ja yksiköihin saatujen ilmaisten tutkimuslääkkeiden määrään.

Huoli Suomen kielestä

Suomen kielen lautakunta kiinnitti lokakuussa huomiota Suomen kansalliskielten suomen ja ruotsin asemaan kohdistuvaan vakavaan uhkaan. Lautakunta piti välttämättömänä, että valtiovalta ryhtyy toimiin kokonaisvaltaisen kansallisen kielipoliittisen ohjelman laatimiseksi. Ohjelma on edelleen laatimatta. Tein asiasta kirjallisen kysymyksen hallitukselle. Vieraat kielet eivät yleisesti ottaen ole olleet uhka suomen kielelle. Nyt tilanne on kuitenkin muuttumassa. Suomen kielen käyttöalan yhä nopeampi kaventuminen uhkaa suomen kielen asemaa yhteiskunnan kaikilla aloilla käytettynä ja toimivana kielenä.

Kansalliskielet suomalaisen kulttuurin perustana

Äidinkielen rooli ymmärtämisen ja tiedon tuottamisen välineenä on korvaamaton, ja sen syrjäyttäminen vieraalla kielellä heikentää tietotyön huippusuoritusten edellytyksiä. Kieli ei ole vain kommunikaatioväline vaan myös ajattelun apuväline, joka muodostaa pohjan yhteiskunnan ja sen muodostavien yksilöiden identiteetille, yhteisöille, kulttuurille, luovuudelle ja taloudelle. Suomalaisuus syntyy suomalaisesta kulttuurista. Sitä ei synny ilman kansalliskielistä koulutusjärjestelmää, sillä juuri se synnyttää suomeksi ja ruotsiksi tehtyä taidetta, kulttuuria ja tiedettä. Käytännössä suomenkielinen koulutusjärjestelmä on tällä hetkellä nopeasti muuttumassa englanninkieliseksi yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avattua monia englanninkielisiä koulutusohjelmia. Esim. Aalto-yliopistossa lähes kaikki maisteriohjelmat ovat englanninkielisiä, Helsingin yliopistossa noin puolet. Tämä huomattava muutos suomalaisessa koulutusjärjestelmässä on tapahtunut ilman yhteiskunnallista kokonaisharkintaa korkeakoulujen omilla päätöksillä.

Englanninkielinen yo-tutkinto eduskunnan käsittelyssä

Uutena huolena esille on noussut sivistysvaliokunnassa parhaillaan käsittelyssä oleva ylioppilastutkinnon uudistaminen. Tulevaisuudessa ylioppilastutkinnon voisi esityksen mukaan suorittaa myös englannin kielellä. Englanninkielinen yo-tutkinto veisi englanninkielistä koulutuspolkua entistä alemmalle tasolle koulutuksessa. Mikäli yhä useampi suorittaa opintonsa kansalliskielten sijasta englanniksi vaarannamme samalla suomalaisen kulttuurin ja tieteen tulevaisuuden. Näin ei saa päästää tapahtumaan.

Ensi vuoden talousarvio päätettävänä

Tämä joulunalusviikko on tuttuun tapaan eduskunnassa kulunut aamusta myöhään yöhön talousarvion parissa. Omassa puheenvuorossani pääsin kannattamaan edustaja Harakan tekemää epäluottamuslausetta hallitukselle, joka kiteyttää hyvin SDP:n viestin ja kuuluu näin: *”Eduskunta toteaa, että hallituksen talouspolitiikan arvovalintojen kohtuuttomuus korostuu hyvässä taloustilanteessa. Ne lisäävät eriarvoisuutta ja vähentävät luottamusta yhteiskunnassa. Poliittikka laiminlyö tulevaisuuden talous- ja työllisyyskasvun. Tulevaisuuden työllisyyttä ja osaamista vahvistavat uudistukset jäävät tekemättä. Kasvun tulee kuulua kaikille. Näin ollen eduskunta vaatii, että hallitus tuo välittömästi eduskunnan käsiteltäväksi uusia korjaavia toimia, jotka edistävät kasvun oikeudenmukaista jakautumista, vähentävät eriarvoisuutta ja vahvistavat talouskasvua ja työllisyyttä pitkällä aikavälillä. Eduskunta katsoo, että hallitus on epäonnistunut eikä nauti eduskunnan luottamusta.”* Perjantaina 21.12. teemme viimeiset äänestykset ensi vuoden talousarviosta. Sen jälkeen eduskunta jää lyhyelle joulutauolle ja palaa taas 8.1. hallitusten esitysten äärelle. Tämän vaalikauden viimeinen istunto pidetään 15.3, josta alkaa kuukauden mittainen vaalitauko.

Oli kiva, huomata, että olin eduskunnan kolmanneksi aktiivisin edustaja lapsipoliittisten kirjallisten kysymysten tekijänä. Lisää aiheesta voi lukea alla olevasta linkistä.

<https://www.iskl.fi/verkkouutiset/varhaiskasvatus-ja-turvapaikanhakijalapsset-eduskuntakauden-kuumimmat-lapsipoliittiset-aiheet-kirjallisissa-kysymyksissa/>

Tämä on vuoden viimeinen yhteydenpitokirje, joten kiitän kuluneen vuoden yhteydenpidosta ja yhteistyöstä ja toivotan kaikille hyvää ja rauhallista joulua sekä iloa uuteen vuoteen 2019!

Eeva-Johanna

Tapahtumia Varsinais-Suomessa:

1.12. Turun Sos. dem. yhdistys 100 v.

1.12. Antti Rinne ja joulupuurotarjoilu Turun kauppatorilla

3.12. V-S kansanedustajat: Seutukaupunkiohjelma Paimiossa

3.12. Ammattipisto Liviassa tutustumassa toimintaan ja floristiikan oppiaineeseen

- 3.12. Kaupunginvaltuusto
- 5.12. 5. joulukuuta –juhla Tarmon talolla
- 9.12. Maarian joulunavauspuhe
- 17.12. Maakuntahallitus
- 21.12. Turku Energian kokous ja jouluillallinen

Tilaisuuksia ja tapahtumia Helsingissä

- 4.12. V-S kansanedustajien kokous eduskunnassa
- 4.12. Kenian Dadaabin pakolaisleirin virtuaaliesittely
- 4.12. Tapaaminen Touhula-päiväkotien Ossi Ahtolan kanssa
- 6.12. Tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotto
- 11.12. Munuais-, maksa- ja elinsiirtopotilaiden eduskunnan tukiryhmän kokous
- 12.12. Kerttulin lukiolaiset eduskunnassa
- 13.12. Lucia-kulkue valtiosalissa
- 13.12. Klaus Härön elokuvan Tuntematon mestari ensi-ilta
- 19.12. Keskustelu korkeakoulujen rahoitusmallista
- 19.12. Finnveran hallintoneuvoston kokous
- 20.12. Tapaaminen kliinisen lääketutkimuksen kehittämiseen liittyen mm. lääketeollisuuden kanssa
- 20.12. Turkiselinkeinon tapaaminen

Kolumnit

Unga människor bör få stöd tills de kan ta hand om sig själva, Åbo Underrättelser 9.12.2018

Joulujatuksia, Turun Sanomat 15.12.2018

Valtiopäivätoimet

- Kirjallinen kysymys lapsen tuen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa
- Kirjallinen kysymys suomen kielen aseman turvaaminen